

ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ КРИЗИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуті актуальні проблеми ефективності ресурсного забезпечення підприємства за сучасних кризових умов. Визначено особливості механізму управління ресурсами підприємства.

Ключові слова: ресурси, ресурсний потенціал, основні фонди, оборотні фонди, персонал.

Abstract

The actual problems of efficiency of resource provision of the enterprise in modern crisis conditions are considered. The peculiarities of the enterprise resource management mechanism are determined.

Keywords: resources, resource potential, fixed assets, working capital, personnel.

Вступ

Ресурси є важливою складовою потенціалу розвитку підприємства, тому необхідно визначити такий внутрішній потенціал, який би міг швидко реагувати на зміни і пристосовувати до них діяльність організацій. Забезпечення стійкої конкурентоспроможності підприємства та підвищення ефективності його функціонування в умовах фінансової нестабільності безпосередньо залежить від ефективності використання його виробничих ресурсів.

Результати дослідження

Останні наукові дослідження щодо доцільності застосування методів управління з метою підвищення ефективності використання ресурсів на підприємстві свідчать, що в умовах трансформаційної кризи найбільш дієвими для стимулювання раціонального використання ресурсів є економічні методи управління. Під час досліджень в першу чергу було розглянуто поняття ресурсів та виробничих ресурсів.

У сучасній економічній літературі сформувалося розуміння сутності ресурсів, широко висвітлені різні системи їх класифікації. Розподіл ресурсів на окремі види (групи) здійснюється за різними класифікаційними ознаками: за їх походженням, економічною значущістю і роллю в системі суспільного виробництва, напрямками і формами господарського використання, кількісними та якісними характеристиками, особливостями тощо.

Термін «ресурс» походить від французького «ressource» – допоміжний засіб, та тлумачиться як засоби, запаси, можливості, джерела доходів. Під засобами розуміють прийоми, способи дії для досягнення чогось, а також предмети, пристосування (або їх сукупність), необхідні для здійснення будь-якої діяльності [1]. Різні автори по-різному тлумачать зазначений термін. Наприклад, визначають ресурси як чинники, які використовуються для виробництва економічних благ [1]. Також ресурси розглядають як залучені в господарський оборот чинники виробництва” [2]. Виробничі ресурси – це ресурси підприємства, які використовуються у процесі виробництва (земля, капітал, праця, інформація, підприємницька здатність) [3].

На нашу думку, найбільш повним слід вважати трактування виробничих ресурсів підприємства як сукупності певних чинників (запасів, джерел, засобів та предметів праці), які має в наявності підприємство, а також можуть бути мобілізовані та використані ним для досягнення конкретної мети й одержання очікуваного результату в певний проміжок часу.

Для ефективного ресурсного забезпечення необхідним є формування організаційно-економічного механізму управління ресурсами.

Організаційно-економічний механізм управління раціональним використанням ресурсів має ґрунтуватися на таких принципах: системності – охоплення інноваційними процесами ресурсозбереження усіх ланок (взаємопов'язаних підсистем) управлінського циклу на підприємстві; цілісності – дотримання єдності системи управління раціональним використанням ресурсів на підприємстві; довгострокової перспективи – формування довгострокових засад здійснення раціоналізації використання ресурсів на підприємстві; нормативності – запровадження та постійне вдосконалення підприємством власної системи стандартів використання ресурсів; замкненої відповідальності служб підприємства за досягнення кінцевого результату раціонального використання ресурсів; врахування вартості упущених можливостей; економічного стимулювання.

Підсумовуючи викладене вище, можна виділити наступні напрямки поліпшення діяльності підприємства на основі вдосконалення управління його ресурсним потенціалом: зменшення витрат на ресурсне забезпечення діяльності підприємства шляхом їх раціонального використання; уникнення непотрібних (недоцільних) напрямків діяльності, що вимагають залучення додаткових ресурсів; створення конкурентних переваг на основі пошуку та вибору такої структури ресурсного забезпечення, що найбільш повно дозволить використовувати внутрішній потенціал розвитку організації.

Висновки

Ресурсне забезпечення стратегічної діяльності підприємства має здійснюватися на основі розробки ресурсних стратегій, які сприяють розв'язанню таких завдань: визначення перспективних потреб підприємства в ресурсах всіх необхідних видів; розрахунок допустимих ресурсних обмежень і формування прогресивних норм витрат ресурсів різних типів; визначення «зон стратегічних ресурсів», можливостей їхнього використання шляхом балансування обсягів і складу, термінів постачання з динамікою використання; розробка заходів щодо раціонального транспортування, зберігання та використання; використання підходів з позиції логістики щодо системи реалізації ресурсних стратегій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вовк І. Управління інноваційними конфліктами при впровадженні ресурсощадних заходів на машинобудівних підприємствах / Ірина Вовк, Юрій Вовк // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2010. — Випуск 1 (3). — С. 39-50.
2. Кудіна О. М. Деякі аспекти управління матеріальними ресурсами на підприємстві // Економіка: проблеми теорії та практики: Зб. наук. праць. — Дніпропетровськ: ДНУ, 2016. — Вип. 101 — С. 27-31.
3. Ресурсозбереження в розширеному відтворенні трансформаційної економіки України [Текст] : автореферат дис. ... канд. екон. наук : 08.01.01 / С. Ю. Половнікова ; Дніпропетровський держ. аграрний ун-т. — Дніпропетровськ, 2017. — 16 с.

Соківський Назар Олександрович — студент групи МФК-17б

Науковий керівник: ***Коваль Наталія Олегівна*** — канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет

Sokivskyi Nazar O. — is a student of the IFC-17b group

Supervisor ***Koval Natalia O.*** — Cand. Sc., Assistant Professor Department of Finance and Innovation Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia